

Sagerne sattes til forhandling.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): Det af hr. Kjær Rasmussen og hr. Sigsgaard fremsatte lovforslag om støtte til uddannelse tør nok siges at være et omvæltende forslag. Det indebærer ophævelse af ungdommens uddannelsesfond og indførelse af en uddannelsesstøtte til alle over 15 år på et beløb af 13.000 kr. med basisår 1967-68. Når forslagsstillerne i bemærkningerne til forslaget opstiller den beregning, at det formentlig vil medføre en udgift for staten på 5-6 milliarder kr. årligt, så tror jeg, det er en ganske realistisk vurdering ud fra det, der er opstillet i forslaget. Men man kan vist også roligt sige, at det er ganske urealistisk at tro, at noget sådant kan gennemføres; det ville betyde en forøgelse af statsudgifterne med 20 pct. eller mere. Jeg stiller mig også meget skeptisk over for, om det virkelig kan være rigtigt at yde som personlig ydelse til fri rådighed til alle, der er under uddannelse, og som er fyldt 15 år, et beløb på 13.000 kr. Man kan meget let forestille sig den situation, at en familie har to eller tre børn under uddannelse, som vil have større beløb til fri rådighed, end familien har i indtægt året igennem. Det er måske også rigtigt at sige, at det næppe er helt pædagogisk at lade 15-årige have 13.000 kr. til fri rådighed årligt. Jeg tror, at man af disse få bemærkninger vil forstå, at dette forslag kan jeg under ingen omstændigheder anbefale.

Jeg tror også, at forslagsstillerne skulle tage i betragtning, at der nok gør sig en mere realistisk indstilling gældende blandt de uddannelsessøgende. Den afstemning, som har fundet sted ved Århus universitet om studenterløn, stipendier og lån, siger nok et og andet i den retning, og jeg tror, at uddannelsessøgende vil have meget lidt tilovers for dette forslag, der for dem kun vil være drømmebilleder.

Det socialdemokratiske forslag til folketingsbeslutning vedrørende en reform af ungdommens uddannelsesfond skal jeg kun gøre nogle ganske få bemærkninger til på dette tidspunkt, det er jo meget vagt i sin udformning. På ét punkt er det ganske klart: det ønsker, at regeringen inden 15. marts skal fremkomme med et egentligt reformforslag til ungdommens uddannelses-

fond. Et sådant forslag er ikke kommet, og et sådant forslag vil ikke komme i denne folketingssamling. Det skal jeg vende tilbage til senere.

Men der er et spørgsmål, som jeg synes bør afklares, før man overhovedet kan drøfte dette forslag, og det er spørgsmålet om, hvad man fra forslagsstillerens side vil. Man henviser til den betænkning, som er afgivet af von Eyben-udvalget, men den har både en flertalsindstilling og en mindretalsindstilling — mindretallet repræsenterer de uddannelsessøgende — og jeg synes, at forslagsstillerne skylder os svar på, om det er flertalsindstillingen eller mindretalsindstillingen, man ønsker lagt til grund for den reform af ungdommens uddannelsesfond, som efterlyses, og som jeg senere skal vende tilbage til.

Knud Nielsen: Jeg har en fornemmelse af, at der undertiden er en for stærk tilbøjelighed til på den ene side at understrege de ting, hvorom der er uenighed mellem regering og opposition, og på den anden side ignorere de ting, hvorom der er enighed. Det giver et skævt billede af de faktiske forhold, og jeg vil derfor gerne begynde med i dag at understrege, at jeg er fuldkommen enig med undervisningsministeren i følgende betragtning, som ministeren har fremført i bogen „De politiske partier“. Jeg citerer:

„Det er den vigtigste samfundsopgave i dag at forbedre uddannelses- og forskningsmulighederne. Investering her er mere end noget andet sted investering i fremtiden, og alle vil nyde godt deraf.“

Denne betragtning er ganske vist fire år gammel, men jeg går ud fra, at forholdene siden da ikke har ændret sig så fundamentalt, at det har fået undervisningsministeren til at skifte opfattelse.

Så meget mere uforståeligt er undervisningsministerens udspil i denne sag. Nu har folketinget to gange, i 1967 og i 1968, udsendt revisionen af loven om ungdommens uddannelsesfond, fordi von Eyben-udvalget ikke var færdigt med sit arbejde. Det skete begge gange med beklagelse, fordi man fra alle sider erkendte, at den nuværende ordning er helt utilstrækkelig og desuden giver anledning til en række urimeligheder. I forbindelse med udsættelsen af revisionen sidste år udtalte undervisningsministeren, at denne